

iz stranih kultura • iz stranih kultura • iz stranih kultura • iz stranih kultura

ČEHOSLOVAČKA

jan kmeč

dometi savremene slovačke književnosti

Radi punijeg sagledavanja sadašnjeg stanja u slovačkoj književnosti nije moguće prenebrati njenu sudbinu od 1949. do 1954. godine, odnosno od IX kongresa KPC i Prvog kongresa ujedinjenih čeških i slovačkih književnika do II kongresa Saveza književnika SSSR, koji je u Slovačkoj imao velikog odjeka ka početkom popuštanju administrativnog i drugog prilika preokreta izvršenoj temeljito pregrupisanju snaga i umetničkih kriterija, a umetničke preokupacije nekih vodećih književnih snaga u Slovačkoj i danas nose u sebi prizivlje idejne i umetničke reakcije na tadašnju opstu atmosferu.

Ovaj period oštrog preokreta, koji je mnogini na kontinuitetu razvoja slovačke književnosti (uključujući i one najpregrapljenije oko časopisa *Dav*) radikalnije čupao nego sam drugi svetski rat, pokidao je bezmalo i sve veze sa jugoslovenskom književnom stvarošću, tako da su i mnoga značajna, naročito prozna dela iz poslednjeg perioda (1945–49) za jugoslovensku književnu javnost ostala skoro neznata. To se odnosi u prvom redu na čuveni roman narodnog umetnika Janka Jesenskog *Demokratički* — štampan i plesen prema rati — s mala doživljava punu i međunarodnu afirmaciju, zatim u donjek ekstrem, u osnovi ipak progresivnih stremljenja za slobodu književnog stvaranja — II kongres čehoslovačkih književnika 1956. god. Stvarošć starje generacije, preživljavajući kritu svoje umetničke konceptije, stila, i perspektive, više gađe idejno neutralnim, a u umetničkom izrazu doteranu književnost, puni piteskinih bravura; i to u svojim usponama, putopisima, reportažama i litskim refleksijama (Margita Figuli Mladost 1956, Dominik Tatarka Čovek na putevima 1957, František Hečko Fejtoni 1956, Alfonz Bednar Grčka panorama 1958), što postaje donekle i književni stilistički tečaj, koji u svojim romanima obrađuje uglašvanom Ljudu Zubek, sada postaju tako nekako značajnije u slovačkoj književnosti (njegov roman Doktor Jesenský 1959. i Profe Adele Ostrolucké 1958). U to vreme same izvezene, i to kod snažnih umetničkih i ljudskih ljestvica, zapalaca i svjetila varnica duhovite satire na postojeće negativne pojave (kratke proze Petera Karvaša).

U vreme pomenutog preokreta mnogi književnici, naročito pesniči, prosti su prestali da objavljaju svoja dela. Slovačka književnost je

preživljavala stvaralačku krizu ne samo u godinama minimalnog stvaranja (1949–51), već i u godinama potpuno glajšaltovane književne produkcije (1952–54), u kojoj je danas teško naći ostvarenja vredna ponoma. Ni odmah posle preokreta nije mogla biti stvorena sasvim povoljna stvaralačka atmosfera koja bi mogla dati veliku delu, jer se još uvek glavna pažnja više posvećivala opštinejnim, nego umetničko-stvaralačkim pitanjima. U to vreme done su mnoge diskusije i teorizacije o zaključima raznih foruma — takozvana „opštinska književna diskusija o pozeti“ 1955. a kasne vrhunice, i doneklik ekstrem, u osnovi ipak progresivnih stremljenja za slobodu književnog stvaranja — II kongres čehoslovačkih književnika 1956. god. Stvarošć starje generacije, preživljavajući kritu svoje umetničke konceptije, stila, i perspektive, više gađe idejno neutralnim, a u umetničkom izrazu doteranu književnost, puni piteskinih bravura; i to u svojim usponama, putopisima, reportažama i litskim refleksijama (Margita Figuli Mladost 1956, Dominik Tatarka Čovek na putevima 1957, František Hečko Fejtoni 1956, Alfonz Bednar Grčka panorama 1958), što postaje donekle i književni stilistički tečaj, koji u svojim romanima obrađuje uglašvanom Ljudu Zubek, sada postaju tako nekako značajnije u slovačkoj književnosti (njegov roman Doktor Jesenský 1959. i Profe Adele Ostrolucké 1958). U to vreme same izvezene, i to kod snažnih umetničkih i ljudskih ljestvica, zapalaca i svjetila varnica duhovite satire na postojeće negativne pojave (kratke proze Petera Karvaša).

Uporedio sa ovim razvojem u slovačkoj književnosti desava se i nešto novo, pristruži se ovde umetničke snage koje se — kao vrlo izrazit nov talas — koncentruju oko časopisa

Mlada Tvorba (Mlado stvaranje), koji izlazi od 1956. god. do danas, uprkos ponekad dosta oštirih intervencija spola, naročito u godinama 1959.–1961. Mlada tvorba ne predstavlja samo jednu novu mladu generaciju, već i novu književnu i stvaralačku atmosferu koja je poslednjih godina izvojivala svoju punu pobedu u opštinskim relacijama, prenela se i u časopis Sloveske pohjadi, u lisi Kulturni život, preovladala u Savezu slovačkih književnika i omogućila je pojavu novih snažnih umetničkih dela u slovačkoj književnosti. U osnovu te atmosfere je čvrsta konceptacija slobode progresivne umetničke stvaranja, kult ljehe umetničke hrbrosti književnika i vrlo živ interes za socijalističke i progresivne književne pojave i zbiljanja u svetu.

Prvo umetničko kredo ove atmosfere predstavlja je zbirka pesama Milana Rufusa Kad budemo srpski (1956), koja je izazvala mnoge polemike (naročito u vezi takozvanog „subjektivnog osećaja“ i „tragičnog osećaja života“ pesnika) kakve se danas već ne bi javljale. Poezija ostalih pripadnika ove generacije (Milan Ferko, Ivan Mojik, Vilijs Turčanji, Miroslav Valek, Juraj Pado) primljena je već sa razumevanjem; čak su i nešto stariji pesnici, kao Voješ Mihalić, Cibor Šćitnik i Jan Kostra, svojim osvedočenim pesničkim stilom i obnovljenoj umetničkom snagom što dolje izazivaju stvaralčku značajnu delu ove nove književne atmosfere. U manjoj meri su to uspevali producičivi i cedjeni pesnici Štefan Žarić i Vladimir Reisel, sada više lirske realistički, nego surrealistički, kakvi su svojstveno donekle bili. U ovom kontaktu naročito pažnju privlače i nova dela jednog od nestora moderne slovačke poezije u glavnom pesničkom „davističkom“ družine (po nekadašnjem komunističkom časopisu *Lata* 1924–37) Laca Novomeskog, koji se posle teških godina progona i tamovanja (od 1951. god.) prošle godine ponovo pojavio sa svojim novim knjižicom *Nova Tereza I Do grada* tri deset minuta. Kao i kod pomenutog Milana, Šćitnjaka i Kostre i kod Novomeskog je karakteristična interferencija dubokog poniranja u lirsku osećajnost sa modernim umetničkim stavom ljehe hrbrosti, uz poetičnu metaforu. A to su u stvari vodeći domeni u savremenom slovačkom pozeti, jer joj u znatnoj meri određuju i karakter, i kriterij vrednovanja, i stvaralačke težnje ostalih.

Savremena slovačka priza od poslednjih velikih dostignuća, preko pomenuće kasnije diskulicije književnih vrsta i umetničkih stavova, ponovo se ogleda u visokom ponatu novih stvarača, kao što su: Ladislav Mračko, Vladimír Minač, Rudolf Jašik, Jiříslava Blaškova, Jozef

Kot i drugi. Umetnička reportaža, koja prikazuje i osuđuje deformacije socijalističkog humanizma iz doba „kulje lječnosti“, predstavlja sada neku vrstu masovne književnosti ogromnih tiraža (Ladislav Mračko: *Zakasnele reportaže* 1963, Roman Kaliski: *Oputueni, ustanite!* 1963. i Dominik Tatarča: *Demon odobravanja* 1963), dok rātna tematika — kako u svom prikazu realističkih likova i nizu plastičnih slika (Mračko: *Smrt se zove Engelchen, Karval Počinosa*), tako i u svom pronalaženju indirektnog prikaza raspoloženja čoveka (romani Rudolfa Jašika) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvetio ratnoj tematiki Slovačkog narodnog ustanka, iako se najviše pročuo svom knjigom o ljubavnoj i egzistencijalnoj drami *Samom u ljubavnoj i egzistencijalnoj drami* (Rudolf Jašik) predstavlja zasad najpostojaniju umetničku materiju dominantnih književnih koncepcija u Slovačkoj. Iako je tu po svemu najviši domet dostigao Mračko, snažna

ostvarenja doneo je i Vladimír Minač, koji se bio potpuno posvet